

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ 7ον - ΑΡΙΘΜ. 149

15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1976

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Προσφώνησις τοῦ Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος
κ. Μελίτωνος πρὸς τοὺς Γαλλοφώνους Ὁρθόδοξους..... 2

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

Ἡ ἀναδιάρθρωσις τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Β.καί Ν. Ἀμερικῆς
κατὰ τὸ συνοδικόν σύστημα..... 4
Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ ζήτημα τοῦ Χιλιασμοῦ.. 5
Ὁρθόδοξον σερβικόν μοναστήριον εἰς Η.Π.Α..... 6
Μία ρωμαιοκαθολικὴ ὁμάς προσευχῆς ἀνακαλύπτει
τὴν ὀρθόδοξον πνευματικότητα..... 6

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἰς τὴν Τσεχοσλοβακίαν..... 7

ΠΡΟΟΠΤΙΚΑΙ

Ἡ Ἐκκλησία ἐνώπιον τῶν μεταβολῶν τοῦ συγχρόνου
κόσμου..... 9

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....13

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
TÉLÉGR. ORTHODOXIA-GENÈVE * TÉL. (022) 58 16 29 * 37, CHEMIN DE CHAMBÉSY, 1292 CHAMBÉSY-GENÈVE, SUISSE

Ἡ "Ἐπίσκεψις" ἐπιδιώκει νὰ ἐνημερώνη τοὺς ἀναγνώστας τῆς περὶ τῆς ζωῆς τῶν Ἐκκλησιῶν. Δὲν φέρει εὐθύνην διὰ τὰς ἀπόψεις τὰς ἐκφραζομένας εἰς τὰς δημοσιευομένας εἰδήσεις. Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευσις τοῦ περιεχομένου τοῦ Δελτίου μὲ ἀπλήν ἔνδειξιν τῆς προελεύσεως.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Προσφωνήσις τοῦ Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος κ. Μελίτωνος
πρὸς τοὺς Γαλλοφώνους Ὁρθόδοξους.

Ἐπεὶ εὐκαιρία τοῦ Συνεδρίου, τὸ ὁποῖον ὠργάνωσεν ἡ Ὁρθόδοξος Νεολαία Ν. Γαλλίας μεταξύ 6-7 Ἰουνίου εἰς τὸ ἐν Σαμπεζύ Γενεύης Ὁρθόδοξον Κέντρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὁ σεβ. Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος κ. Μελίτων ἀπηύθυνεν ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Δημητρίου Α' πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας γαλλοφώνους Ὁρθόδοξους νέους ἀλλὰ καί, εὐρύτερον, πρὸς ἅπαντας τοὺς Γαλλοφώνους Ὁρθόδοξους τὸ κάτωθι μήνυμα:

"Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἀγαπητοὶ Γαλλόφωνοι Ὁρθόδοξοι καὶ ἰδίως Ὁρθόδοξος Γαλλόφωνος Νεολαία,

"Ἐχω τὸ μέγα προνόμιον νὰ σᾶς μεταδώσω τὴν εὐλογίαν τοῦ Κυρίου καὶ τὸ ελεος αὐτοῦ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ὁρθοδόξιας, τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου κ.κ. Δημητρίου τοῦ Α'.

Λοιπὸν ἀπὸ μέρους μου, κατὰ ὑψηλὴν ἐξουσιοδότησιν, Πατριαρχικὴ Εὐλογία πρὸς τοὺς Γαλλοφώνους Ὁρθόδοξους, ἰδιαιτέρως πρὸς τὴν γαλλόφωνον Ὁρθόδοξον Νεολαίαν.

Γαλλόφωνοι Ὁρθόδοξοι νέοι,

Σᾶς χαιρετίζω ἐξ ὀνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ σᾶς μεταδίδω τὸν προσωπικὸν ἀσπασμὸν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Εἰς τὴν ὅλην δομὴν τῆς Μιας, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, Σεῖς οἱ ὀρθόδοξοι νέοι ἀποτελεῖτε μίαν βεβαίαν ἐλπίδα διὰ τὴν χριστιανικὴν μαρτυρίαν ἐν τῇ Εὐρώπῃ.

Ὁ κόσμος ἐν γένει, ἰδιαιτέρως ἡ μεγάλη ἀξία τῆς Εὐρώπης, ἔχουν ἀνάγκη μιᾶς νέας χριστιανικῆς μαρτυρίας. Ἴδού ἡ θέσις μας ὡς ὀρθόδοξου χρέους καὶ ὀρθόδοξου εὐθύνης.

Ἐπιθυμῶ, μᾶλλον αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νὰ σᾶς εἴπω, κύριοι, κυρίες καὶ δεσποινίδες, εἰς ὅλους ὑμᾶς πού ἀποτελεῖτε τὴν Γαλλόφωνον Ὀρθόδοξον Νεολαίαν, ὅτι δέν εἴσθε μόνοι, ὅτι ἔχετε μίαν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸ Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον.

Λοιπόν, τὸ Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, ἡ Μητηρ Ἐκκλησία τῶν Ὀρθόδοξων, ἀσπάζεται σήμερον τὰ παιδιά της, τὴν Γαλλόφωνον Ὀρθόδοξον Νεολαίαν.

Ὅμως, πέραν τοῦ ἀσπασμοῦ αὐτοῦ, τὸ Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον ἐπιθυμεῖ νὰ εἴπη, ὄχι μόνον πρὸς τὴν Γαλλόφωνον Ὀρθόδοξον Νεολαίαν, ἀλλὰ γενικώτερον πρὸς τὴν Γαλλόφωνον Ὀρθόδοξον παρουσίαν ἐν Εὐρώπῃ, ὅτι διαθέτει ὑπὲρ αὐτῆς ὅλην τὴν στοργὴν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας εἰς διακονίαν καὶ πνευματικὴν αὐξήσιν τῶν γαλλόφωνων Ὀρθόδοξων ἐν γένει.

Τὴν παρουσίαν καὶ αὐξήσιν τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν Εὐρώπῃ ἐπιθυμοῦμεν ὄχι ἐν ἀνταγωνισμῷ πρὸς τὰς ἄλλας χριστιανικὰς ἐν Εὐρώπῃ Ἐκκλησίας ἀλλ'ὡς συμβολὴν διὰ τὴν χριστιανικὴν ἐνότητα.

Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ λέγομεν ὅτι: μέ κάθε ἐντιμότητα θεολογικὴν καὶ Ἐκκλησιαστικὴν, ὡς ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ διαλεχθῶμεν πρὸς τὴν Δύσιν.

Εὐσεβῆς Ὀρθόδοξος Γαλλόφωνος νεολαία,

Κατακλείων λέγω πρὸς Ὑμᾶς : Γαλλόφωνοι ὀρθόδοξοι νέοι, εἴσθε μία πνευματικὴ ἐλπίς διὰ τὴν Εὐρώπην.

Σᾶς παρακαλῶ μείνατε ἐλπίς τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τῆς Εὐρώπης, διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν Εὐρώπην, πιστοί ἐν τῇ πίστει, ἐν τῇ ἀγάπῃ καὶ τῇ εἰρήνῃ πρὸς πάντας ἀνθρώπους.

Εἰρήνη Ὑμῖν

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

Ἡ ἀναδιάρθρωσις τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Β. καί Ν. Ἀμερικῆς
κατά τό συνοδικόν σύστημα.

Συμφώνως πρός ἀνακοινωθέν, φέρον ἡμερομηνίαν 13 Μαΐου 1976, τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Β. καί Ν. Ἀμερικῆς, ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἰακώβου συνήλθαν εἰς Σικάγον τήν 12 Μαΐου 1976 οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι αὐτοῦ εἰς ἕκτακτον ἐπισκοπικὴν σύσκεψιν. Τό θέμα τῆς συσκέψεως ἦτο ἡ διοικητικὴ ἀναδιάρθρωσις τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Β. καί Ν. Ἀμερικῆς, ἡ ὁποία προβλέπεται ἤδη νά εἰσέλθῃ εἰς τό Συνοδικόν σύστημα διοικησεως. Σχετικῶς ὑπό τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου εἶχεν ὑποβληθῆ τήν 20 Νοεμβρίου 1973 εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον Ἐπίσημα, τό Πατριαρχεῖον δέ, διὰ Σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος ὑπό ἡμερομηνίαν 12 Ἀπριλίου 1976, ἐκάλεσε τόν σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον κ. Ἰακωβον νά ὑποβάλλῃ συγκεκριμένον Σχέδιον Συντάγματος.

Κατά τό Σχέδιον τοῦτο προβλέπεται νά ἰδρυθοῦν 8 Ἐπισκοπαί αὐτοτελεῖς μὲν κατά τήν ἐσωτερικὴν των διοικήσιν (ἀντί τῶν 8 θέσεων Βοηθῶν Ἐπισκόπων, αἱ ὁποῖαι προβλέπονται ὑπό τό σημερινον καθεστῶς) , ἐφαρμόζουσαι ὅμως ἅπασαι τὰ αὐτὰ συστήματα ὁμοιομόρφου διοικήσεως, παιδείας, οἰκονομικῶν, διεκκλησιαστικῶν καί πολιτικῶν σχέσεων. Οἱ 8 Ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι (οἱ ὁποῖοι θά φέρουν τόν τίτλον τῆς πόλεως ὅπου ἡ Ἔδρα αὐτῶν) θά ἀποτελοῦν, ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, "Ἐπαρχιακὴν Σύνοδον", τῆς ὁποίας αἱ ἀρμοδιότητες καί ὑποχρεώσεις θά ρυθμίζωνται ὑπό τῶν σχετικῶν Ἱ. Κανόνων.

Τό Σχέδιον θά ὑποβληθῆ εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, μετὰ δέ τήν παρ' αὐτοῦ ἔγκρισιν, θά ἀχθῆ ἐνώπιον τῆς 23 Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως Φιλαδελφείας (2-9 Ἰουλίου 1976).

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ ζήτημα τοῦ Χιλιασμοῦ.

Εἰς τὸ τεῦχος τοῦ Μαΐου 1976 τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος "Ἐκκλησία" δημοσιεύει ἐπιστολὴν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος πρὸς τὸν τότε (11 Αὐγούστου 1975) Ὑπουργὸν Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Π. Ζέπον, εἰς τὴν ὁποῖαν οὗτος διαμαρτύρεται ἐντόνως διὰ τὴν ἀπὸ 3 Ἰουλίου 1975 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀνωτάτου διοικητικοῦ δικαστηρίου ἐν Ἑλλάδι. Κατὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὁ Χιλιασμός ἀναγνωρίζεται ὡς "γνωστὴ θρησκεία" ἐν Ἑλλάδι καί, ἐπομένως, ὡς δικαιούμενος νὰ ἀσκή τὰ τῆς λατρείας αὐτοῦ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων. Συνέπεια τῆς ἀναγνωρίσεως ταύτης εἶναι καὶ ἡ ἀναγνώρισις ὡς ἐγκύρου τοῦ ὑπὸ χιλιαστῶν τελουμένου γάμου ὡς καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῶν ἐκ τοιοῦτου γάμου προελθόντων τέκνων ὡς νομίμων. Εἰς τὴν ἐπιστολὴν ὑποστηρίζεται, ἀντιθέτως, ὅτι ὁ Χιλιασμός δέν εἶναι θρησκεία, οὔτε χριστιανικὴ αἵρεσις, ἀλλ' ἀναρχικὴ ὀργάνωσις, οἱ δὲ Χιλιασταὶ εἶναι ἐχθροὶ τῆς Πατρίδος. Συναφῶς, εἰς τὸ ὡς ἄνω τεῦχος, διαπιστοῦται γενικώτερον ἡ τάσις χαλαρώσεως τῶν σχέσεων Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας εἰς τὸ νέον Ἑλληνικὸν Σύνταγμα, καταργηθείσης ἰδίᾳ τῆς διατάξεως ἐκείνης τῶν προηγουμένων Συνταγμάτων, διὰ τῆς ὁποίας ἡ παιδεία τῶν ἑλληνοπαίδων διαμορφοῦται "ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ" (ἀντικατασταθείσης ἤδη δι' ἑτέρας, ὅπου γίνεται, εὐρύτερον, λόγος περὶ "ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς συνειδήσεως").

Ἄς σημειωθῇ σχετικῶς ὅτι ὑπέρμαχοι τῆς ὡς ἄνω χαλαρώσεως σχέσεων Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἐν Ἑλλάδι ἐνεφασίσθησαν προσφάτως καὶ ὁ σεβ. Μητροπολίτης Φλωρίνης κ. Αὐγουστῖνος καὶ ὁ Ἀκαδημαϊκὸς καὶ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γ. Μιχαηλίδης-Νουάρος. Ἀμφότεροι ὑπεστήριξαν τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ πολιτικοῦ γάμου, καταργουμένης τῆς διατάξεως τοῦ ἐν ἰσχύι Ἀστικοῦ Κώδικος κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐγκυρος τυγχάνει, διὰ τὴν ἑλληνικὴν πολιτείαν, ἐπὶ γάμου ὀρθοδόξου μόνον ὁ ὑπὸ ὀρθοδόξου ἱερέως, καὶ πάντως οὐχὶ μεταξύ ἑτεροθρήσκων, τελούμενος.

Ὁρθόδοξον σερβικόν μοναστήριον εἰς Η.Π.Α.

Ὁ ὀρθόδοξος σέρβος Ἐπίσκοπος τῶν ἀνατολικῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καί τοῦ Καναδά σεβ. Σάββας ἱδρυσε μοναστήριον τῆς Ἐκκλησίας του εἰς τὸ Ρίτσφιλδ (Ὀχάϊο). Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ περιβληθοῦν τὸ μοναχικόν σχῆμα ὀρθόδοξοι τῆς Β. Ἀμερικῆς εἶναι πολυάριθμοι καί ἀύξάνουν συνεχῶς.

(ΚΙΡΑ)

Μία ρωμαιοκαθολικὴ ὁμάς προσευχῆς ἀνακαλύπτει τὴν ὀρθόδοξον πνευματικότητα.

Πολλαί - καί συνεχῶς ἀξανάμεναι εἰς ἀριθμὸν - χριστιανικαὶ κοινότητες εἰς τὴν Δ. Εὐρώπην ἐμπνέονται κατὰ τὴν λειτουργικὴν καί εὐχαριστιακὴν των ζωὴν ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξον (βυζαντινὴν καί ρωσικὴν) παράδοσιν προσπαθοῦσαι διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ νὰ πλουτίσουν μὲ νέον βάθος τὴν ἔκφρασιν τῆς θρησκευτικῆς ἐμπειρίας των. Χαρακτηριστικὴ τῆς τάσεως αὐτῆς εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς καλουμένης "Κοινότητος τοῦ Μαμβρῆ" (ἀναφέρεται εἰς τὸ Δελτίον : "Ὀίκουμενισμός-Πληροφορίαι," Ἰούνιος 1976) ἀποτελουμένης ἀπὸ 20 περίπου νέα ἄτομα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὁ πυρὴν μιᾶς ρωμαιοκαθολικῆς ὁμάδος προσευχῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Σαίντ-Λετῶν Παρισίων. Εἰς τὰ πλαίσια τῆς "χαρισματικῆς ἀνανεώσεως", ἀναζητῶντας τὴν παρουσίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας των, ἔφθασαν, κατόπιν συνεχῶν πειραματισμῶν, εἰς τὴν κατανόησιν ἐκείνου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ οὐσία τῆς Ὀρθοδοξίας: μιᾶς ἐνότητος μεταξὺ θεολογίας καί πνευματικότητος, μιᾶς ζώσης τριαδικῆς θεολογίας, μιᾶς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία εἶναι πρωτίστως εὐχαριστιακὴ, ἐνός μυστικισμοῦ, τέλος, πού ἀντλεῖ ἀπὸ τὸν ἐσωτερικὸν φωτισμὸν τῆς ψυχῆς.

"Θέλομεν νὰ ζήσωμεν", λέγουν, "αὐτὸ τὸ ἀνοιγμα πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν τοποθετημένοι ἐντὸς τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι προφανές ὅτι ὅλοι οἱ Καθολικοὶ δέν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ γίνουν Ὀρθόδοξοι, ἀλλὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἀποβῆ χρήσιμον τὸ ὅτι εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἐκκλησίας (μας) ὑπάρχουν μερικαὶ κοινό-

τητες-μάρτυρες διά νά ἐνθυμίζουν αὐτό τό ὁποῖον προσφέρει ἡ Ὀρθοδοξία καί νά βοηθήσουν ἔτσι εἰς τήν ἀμοιβαίαν γνωριμίαν τῶν Ἐκκλησιῶν... Τήν Τρίτην 8 Ἰουνίου, θά ψάλωμεν τόν Ἐσπερινόν κατά τόν Βυζαντινόν τυπικόν".

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἰς τήν Τσεχοσλοβακίαν
(ὑπό τοῦ Πρωθιερέως π. Γεωργίου Νόβακ)

Ἡ Ὀρθόδοξος αὐτή Ἐκκλησία συνεχίζει τό ἔργον τῶν Ἀποστόλων τῶν Σλαύων, τῶν ἀδελφῶν Ἀγίων Κυρίλλου (κατά κόσμον Κωνσταντίνου) καί Μεθοδίου, οἱ ὁποῖοι κατόπιν αἰτήσεως τοῦ πρίγκηπος Ραστισλαύου ἦλθον ἀπό τό Βυζάντιον, ἀπεσταλμένοι ὑπό τοῦ Πατριάρχου Φωτίου καί τοῦ Αὐτοκράτορος Μιχαήλ Γ' εἰς τὰς χώρας τῆς Τσεχίας καί Σλοβακίας τό 863 διά νά κηρύξουν τόν Χριστιανισμόν. Μετά τόν θάνατον τοῦ Μεθοδίου τόν Ἀπρίλιον 885 ὁ Πάπας Στέφανος Γ' δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τόν πρίγκηπα Σβιατοπούλκ ᾤρισε τόν Βίχιγκ, κατεδίδασκε τόν Μεθόδιον, ἀπηγόρευσε τήν λειτουργίαν εἰς τήν σλαβονικήν διάλεκτον καί διέταξε νά ἀναθεματισθοῦν καί ἐξορισθοῦν ὅλοι οἱ ὁπαδοί τῆς Σλαβονικῆς Ἐκκλησίας. Οἱ Σλαβόνιοι ἱερεῖς, 200 τόν ἀριθμόν, ἐξωρίσθησαν, αἱ Ἐκκλησίαι τοῦ ἀνατολικοῦ τυπικοῦ κατεστράφησαν καί ἡ Ἐκκλησία ἐξελατινίσθη.

Ἀλλά ἡ Ἀνατολική Ἐκκλησία ἔμεινε εἰς τήν καρδίαν τοῦ λαοῦ διά μακρόν, ὅπως ἀποδεικνύουν αἱ ἀπαρχαί καί ἡ δραστηριότης τοῦ σλαβικοῦ μοναστηρίου εἰς τήν περιοχὴν Σατσάβα τῆς Βοημίας (11ος αἰών).

Κατά τό διάστημα, εἰς τό ὁποῖον ἐπικρατοῦσε τό ἀνατολικόν τυπικόν, ὁ τσεχικός λαός ὑπερηφανεύετο διά τοὺς ἐξῆς ἁγίους: Βενκεσλαῦον, Λουδμίλα, Ἰβάν τόν Τσέχον, Προκόπιον τόν ἐκ Σατσάβα. Διά μακρόν χρόνον μετὰ τό σχῆμα τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν (1054) ὑπῆρχον ὑπολείμματα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὰς χώρας τῆς Τσεχίας.

Ὁ Οὐνιτισμός εἶχε τήν πρόθεσιν νά ἀκολουθήσῃ τήν Ὀρθόδοξον πίστιν καί ὁ Ἱερώνυμος τῆς Πράγας, φίλος τοῦ Ἰωάννου Χούς, Διδάκτωρ τῶν Πανεπιστημίων Παρισίων, Κολωνίας, Ὁξφόρδης καί Πράγας, προσῆλθεν εἰς τήν Ὀρθοδοξίαν κατά τήν διάρκειαν τῶν ταξιδίων του εἰς τήν Ρωσίαν. Ὅπως καί ὁ Χούς, ἔτσι καί ὁ Ἱερώνυμος (1415, 1416) ἐκάησαν ἐπὶ τῆς πυρᾶς, ὁ Ἱερώνυμος κυρίως διότι εἶχεν ἀσπασθῆ τήν Ὀρθοδοξίαν. Οἱ ὁπαδοί των ἐζήτησαν νά γίνουν δεκτοί εἰς τήν Ἀνατολικήν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ αἱ διαπραγματεύσεις δέν ὠλοκληρώθησαν διότι ἐμεσολάβησεν ἡ Ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1453). Ἡ Ὀρθόδοξος πίστις διετηρήθη εἰς τήν Ἀνατολήν, εἰς τήν Σλοβακίαν, ἕως ὅτου, τό 1649, ἀνεκηρύχθη ἡ Ἐνωσις μέ τήν Ρώμην. Εἰς τὰς ἀρχάς τοῦ 20οῦ αἰῶνος, ἐν τούτοις, ὁλόκληροι κοινότητες ἤρχισαν νά ἐπιστρέφουν καί πάλιν εἰς τήν Ὀρθοδοξίαν. Ἀπό κανονικῆς ἐπό-

ψεως ὄλαι αἱ Ὀρθόδοξοι κοινότητες ἐντός τῶν ὁρίων τῆς Αὐστρουγγαρίας ὑπήγοντο εἰς τόν Σέρβον Μητροπολίτην ὁ ὁποῖος ἠδρευεν εἰς Σρέμσκι Κάρλοβικ.

Μετά τόν Πρῶτον Παγκόσμιον Πόλεμον ἕνας τσέχος ρωμαιο-καθολικός ἱερεύς, ὁ Ματθίας Παύλικ, ἐτέθη ἐπί κεφαλῆς τῆς κινήσεως διά τήν ἐπιστροφήν εἰς τήν Ὀρθοδοξίαν. Εἶναι ὁ κατόπιν ἐπίσκοπος Γιοράσδ, ὁ ὁποῖος ἐφωδίασε τήν Ἐκκλησίαν μέ ὅ,τι ἐχρειάζετο διά νά ὑπάρξῃ. Αὐτός συνέγραψε καί ἐξέδωκε ἱστορικά, νομικά καί λειτουργικά βιβλία καί ἐδημιούργησε τήν τσεχικήν θεολογικήν ὀρθόδοξον ὀρολογία, τόσον εἰς τό δογματικόν ὅσον καί εἰς τό ἱστορικόν πεδίων. Ἰδίως ἡ Ὀρθόδοξος Κατήχησις του ἀποτελεῖ μοναδικῆς σπουδαιότητος ἔργον εἰς τήν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν γενικῶς. Ἡ αὐτόνομος Ἐπισκοπή τοῦ Γιοράσδ ἀπετελεῖτο περίπου ἀπό 25.000 πιστούς. Ἐξετελέσθη ἀπό τοὺς Γερμανοὺς διά τήν πατριωτικὴν δρᾶσιν του τό 1942 καί ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία διελύθη.

Εἰς τήν Σλοβακίαν, μετά τήν ἀπελευθέρωσιν ἀπό τήν Οὐγγαρίαν τό 1918, ἤρχισε μία βραδεῖα ἐπιστροφή εἰς τήν Ὀρθοδοξίαν κατά τρόπον ὥστε, τό 1930, ὑπῆρχαν 26 Ὀρθόδοξοι ἐνορίες μέ 25.000 πιστούς ὑπό τόν Ἐπίσκοπον τοῦ Μικαχώφ-Πρεσώφ. Κατά τόν Δεύτερον Παγκόσμιον Πόλεμον τό ἔδαφος ὅπου ἦσαν διασκορπισμέναι αἱ ὀρθόδοξοι κοινότητες διεμοιράσθη μεταξὺ Οὐγγαρίας καί Σλοβακίας. Ὁ Ἐπίσκοπος συνελήφθη.

Μετά τήν ἀπελευθέρωσιν, τό 1945, τόσον ἡ Τσεχική ὅσον καί ἡ Σλοβακική Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐζήτησαν ἀπό τήν Ρωσικήν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν νά τὰς δεχθῆ ὑπό τήν κανονικὴν δικαιοδοσίαν της καί νά ὀρίσῃ δι' αὐτάς ἕνα Ἐπίσκοπον παραλλήλως, ἐζήτησαν ἀπό τήν Σερβικήν Ἐκκλησίαν νά παραιτηθῆ τῆς κανονικῆς της ἀρμοδιότητος ἐπ' αὐτῶν. Χάρις εἰς τήν κατανόησιν τῶν δύο τούτων Ἐκκλησιῶν, ἡ Τσεχοσλοβακική Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εὔρε τήν ἐπιτυχῆ δικαίωσιν τῶν πόθων της. Ὁ Πατριάρχης Ἀλέξιος καί ἡ ρωσική Ἱ. Σύνοδος ἀνεγνώρισαν τήν αὐτονομίαν της ὡς καί τήν διοικητικὴν καί λειτουργικὴν τάξιν, τὰς ὁποίας εἶχεν εἰσαγάγει ὁ Γιοράσδ, ἀπέστειλαν δέ τόν Ἀρχιεπίσκοπον Ἐλευθέριον ὡς Ἐξάρχον τῆς ὑπὸ Ρωσικὴν κανονικὴν ἀρμοδιότητα νέας Ἐκκλησίας.

Τό 1947 περίπου 30.000 Ὀρθόδοξοι Τσέχοι ἐπανεπατρίσθησαν ἀπό τόν Βολινίαν τῆς Σοβ. Ἐνώσεως, τό δέ 1950 οἱ Οὐνῆται, εἰς τήν συνέλευσίν των εἰς Πρεσώφ τῆς Σλοβακίας, ἐπέστρεψαν εἰς τήν Ὀρθοδοξίαν (330.000 περίπου). Μέ τήν πάροδον τοῦ χρόνου ἡ ὅλη Ἐκκλησία διηρέθη εἰς 4 Ἐπισκοπὰς (ἴδε "Ἐπίσκεψιν", ἄρ. 142) ἰδρύθη μία ὀρθόδοξος θεολογική Σχολή (λειτουργοῦσα σήμερον εἰς Πρεσώφ) καί τό 1951 ἀνεκηρύχθη ὑπό τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, παρουσία ὄλων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἡ Αὐτοκεφαλία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Τσεχοσλοβακίας. Ὁ Ἐπίσκοπος Ἰωάννης ἔγινε Μητροπολίτης Πράγας καί Πάσης Τσεχοσλοβακίας καί, μετά τοῦτον, ἀπό τοῦ 1965 ὁ σεβ. Δωρόθεος. Ἀνώτατον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ Τοπική Σύνοδος, Ἐκτελεστικόν δέ ὄργανον τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον, ἀποτελούμενον κατά τό ἥμισυ ἀπό λαϊκούς. Αἱ

γλῶσαι τῆς λειτουργίας εἶναι ἡ Τσεχική καί ἡ παλαιά Σλαβονική. Οἱ κληρικοί μισθοδοτοῦνται ἀπό τήν Πολιτείαν. Ἀπό τοῦ 1963 ἡ Ἐκκλησία εἶναι μέλος τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ἔλαβε μέρος εἰς τήν Διάσκεψιν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν εἰς Νύμποργκ ὡς καί εἰς τὰς Πανορθόδοξους Διασκέψεις τῆς Ρόδου (1961, 1963), συνεργάζεται δέ μέ τήν χριστιανικήν Διάσκεψιν Εἰρήνης, τῆς ὁποίας Κέντρον εἶναι ἡ Πράγα.

Ἄς ἀγαπήσωμεν τόν ἄνθρωπον, τήν ζωήν καί τήν εἰρήνην. Ἀγάπη καί εἰρήνη δημιουργοῦν τήν ἀτμόσφαιραν τῆς αἰωνίου ζωῆς (ἤδη) ἐπί τῆς γῆς.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΑΙ

Ἡ Ἐκκλησία ἐνώπιον τῶν μεταβολῶν τοῦ συγχρόνου κόσμου.

(Ἀπό τὰς Εἰσηγήσεις εἰς τό Συνέδριον τῆς Ὁρθόδοξου Νεολαίας Ν. Γαλλίας)

Ὅπως ἀνήγγειλεν εἰς τό προηγούμενον (ἄρ. 148) τεῦχος τῆς ἡ "Ἐπίσκεψις", συνήλθεν εἰς τό ἐν Σαμπεζύ Ὁρθόδοξον Κέντρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τό ἐφετεινόν Συνέδριον τῆς Ὁρθόδοξου Νεολαίας Ν. Γαλλίας. Ἐκ τῶν δύο ἡμερῶν, κατὰ τὰς ὁποίας διήρκεσαν αἱ ἐργασίαι του (6ης καί 7ης Ἰουνίου), ἡ πρώτη ἀφιερῶθη κυρίως εἰς τὰς Εἰσηγήσεις, ἡ δευτέρα εἰς τὰς συνεδρίας καί συζητήσεις τῶν ὁμάδων ἐργασίας. Κατωτέρω δίδομεν τά κύρια σημεῖα τῶν ὁμιλιῶν τῆς πρώτης ἡμέρας, τά ὁποῖα καί ἀπετέλεσαν τοὺς πυρῆνας γύρω ἀπό τοὺς ὁποίους περιστράφησαν αἱ ἐπακολουθήσασαι συζητήσεις.

Μετά τήν σύντομον προσφώνησιν τῶν Συνέδρων ὑπό τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνοσ κ. Μελίτωνος (ἶδε ἄνωτ. εἰς τήν στήλην "Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον") ἀνέπτυξε τήν Εἰσήγησίν του ὁ π. Κύριλλοσ Ἀργέντης, ὁ ὁποῖοσ ἐπεχείρησε μίαν πρώτην σκιαγραφίαν τοῦ θέματοσ τοῦ Συνεδρίου "Ἡ Ἐκκλησία ἐνώπιον τῶν μεταβολῶν τοῦ συγχρόνου κόσμου". Ὁ σημερινόσ κόσμοσ, παρετήρησεν ὁ π. Κύριλλοσ, εὐρίσκειται εἰς μίαν κατάστασιν προχωρημένησ ἐξελίξεωσ καί ζυμώσεωσ. Μήπωσ, ἐμπρός εἰς αὐτήν, ἡ Ἐκκλησία καθυστερεῖ; Μήπωσ εἶναι ἀναχρονιστική; Ὅταν οἱ νέοι μασ ἐρωτοῦν διά τήν θέσιν, τήν ὁποίαν λαμβάνει ὡσ πρόσ τό α ἢ τό β πρόβλημα τῶν καιρῶν μασ - πρόβλημα, ὅπωσ τά περισσότερα, τά ὁποῖα ἔχομεν σήμερον νά ἀντιμετωπίσωμεν, ὄξυ καί ἐπεῖγον -, ποῖαι εἶναι αἱ ἀπόψεις καί αἱ τοποθετήσεις τῆσ; Βεβαίωσ, μία πρώτη ἀντίδρασισ θά ἦτο (καί, συχνότατα, εἶναι πράγματι) νά ἀπαντήσωμεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὡσ σῶμα Χριστοῦ ἔχει μίαν ἐσωτερικήν ζωήν, μίαν ἐσωτερικήν διάστασιν ἱερῶν τελετῶν, εἰς τήν ὁποίαν ὁ μή μεμυημένοσ δέν ἔχει τήν ἀπαραίτητον προπαιδείαν καί εὐαισθησίαν διά νά συμμετάσχη. Ἡ Ἐκκλησία ζῆ εἰς τόν ἰδικόν τῆσ κόσμον, ὁ ὁποῖοσ διεμορφώθη ὀριστικῶσ εἰς τόν Μεσαίωνα, καί δέν ἔχει καμμίαν σχέσιν μέ τόν κόσμον τῶν Νεωτέρων Χρόνων, αὐτόν τόν ὁποῖον διέπλασαν ἡ Ἀναγέννησισ πρῶτον, ἡ φυσική

ἐπιστήμη δεύτερον - καί κυρίως. Ὁ δεύτερος ὅμως αὐτός κόσμος εἰς τὰ μάτια τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου φαίνεται ὅτι καθιστᾷ τὸν πρῶτον "ξεπερασμένον" : μία ἀσθένεια ἀντιμετωπίζεται σήμερον μέ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην, ὅχι μέ ἱερουργίας καί προσευχάς· τὸ ἴδιος μία ἀνομβρία, μία φυσικὴ καταστροφή κ.ο.κ. Τί θέσιν ἔχει ἡ θρησκεία εἰς ὅλα αὐτά;

Ὁ π. Κύριλλος ἐπροχώρησεν ἐν συνεχείᾳ διὰ νά δείξῃ, ὅτι ἡ θρησκευτικὴ διάστασις ἀνακλύπτει ἀκριβῶς εἰς τὰ ὅρια τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καί τῶν τεχνικῶν τῶν ἐφαρμογῶν· ἐκεῖ ὅπου ἀρχίζομεν νά διερωτώμεθα διὰ τὸ νόημα, τὴν τελικὴν μορφήν, τὴν σκοπιμότητα τῶν ἐκδηλώσεων τῆς ἐπιστήμης καί τῆς τεχνικῆς: ὅταν π.χ. ἕνας ἰατρός μεταχειρίζεται τὴν ἐπιστήμην τοῦ ὅχι διὰ νά θεραπεύσῃ μίαν καρδιακὴν πάθησιν, ἀλλὰ διὰ νά παρατείνῃ τὴν ζωὴν, καί ἄρα καί τὸ μαρτύριον, ἐνός ἀνακρινομένου, ὅταν ἕνας βιολόγος προκαλεῖ τεχνητὰς μεταλλαγὰς εἰς τὴν φυσιολογίαν ἐνός ζῶντος ἀνθρώπου δημιουργῶν τέρατα, ἀποκαλύπτεται δι' αὐτῶν τῶν ἐφαρμογῶν τῆς ἐπιστήμης μία τρομακτικὴ δυνατότης μέσα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν, ἡ δυνατότης τοῦ κακοῦ, πάντοτε στενά συνδεδεμένη μέ τὸ πρόσωπον πού τὴν ἐνεργοποιεῖ. Αὐτὴν ὅμως ἀκριβῶς τὴν προσωπικὴν ἐκδήλωσιν τοῦ κακοῦ, τὸ Σατανικόν, ἦλθεν ὁ Χριστός νά πολεμήσῃ καί κατανικήσῃ (ἄς ἐνθυμηθῶμεν ὅλας τὰς περιπτώσεις τῶν δαιμονισμένων, τὰς κατηγορίας τοῦ Χριστοῦ κατὰ τῶν "γεννημάτων τῶν ἐχιδνῶν", τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων εἰς τοὺς ὁποίους δέν ἐδίστασε νά εἴπῃ κατὰ πρόσωπον ὅτι "εἶναι ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν τοῦ διαβόλου"). Ὁλοῦ ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ ἦτο ἕνας ἀνηλεὴς ἀγὼν κατὰ τοῦ κακοῦ, ὁ ὁποῖος κατέληξεν εἰς τὴν Σταύρωσίν του, ὑπερτάτην νίκην - ἀλλὰ, συγχρόνως, καί ὑπερτάτην ἦτταν - τοῦ Σατανικοῦ. Ἡ Ἐκκλησία, κατέληξεν ὁ π. Κύριλλος, δέν ἔχει νά κάμῃ τίποτε ἄλλο παρά νά μιμηθῇ τὸν Χριστόν εἰς αὐτόν τὸν συνεχιζόμενον πόλεμον μεταξὺ Αὐτοῦ καί τοῦ κακοῦ, τοῦ Σατανικοῦ εἰς τὸν κόσμον.

Ὁ δεύτερος Εἰσηγητής, ὁ λιβανός δικηγόρος καί πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος τῶν Ὁρθοδόξων Κινημάτων Νεολαίας ἀνά τὸν κόσμον κ. Ἀλβέρτος Λαχάμ, μετέφερεν ἐν συνεχείᾳ τὸ θέμα τοῦ Συνεδρίου εἰς τὴν κοινωνικὴν του διάστασιν. Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν προηγούμενον ὁμιλητὴν δέν ἠθέλησεν νά ἴδῃ τὴν σύγχρονον ἐπιστήμην καί τεχνικὴν μόνον ὡς μίαν - κατὰ χριστιανικὴν ἀξιολόγησιν - δυνατότητα τοῦ Σατανικοῦ εἰς τὸν κόσμον. Βεβαίως, μία τοιαύτη δυνατότης ὑπάρχει καί πρέπει συνεχῶς νά ἔχωμεν συνείδησίν της. Ἀλλ' ἡ φυσικὴ ἐπιστήμη, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἀποτελεῖ μίαν θετικὴν - καί ἀπὸ χριστιανικῆς ἀκόμη ἐπόψεως - ἀξίαν : εἶναι ἡ ἀνακάλυψις καί ἐφαρμογὴ τῶν νόμων, τοὺς ὁποίους ὁ ἴδιος ὁ θεὸς ἐνεχάραξεν εἰς τὸν κόσμον του. Τὸ "καθ' ὁμοίωσιν" τῆς Γενέσεως δέν θά εἶχε νόημα ἂν ὁ ἀνθρώπος δέν ἐθεωρεῖτο ὡς καλούμενος νά ἀναπτύξῃ τὸ τάλαντον, μέ τὸ ὁποῖον τὸν ἐφώδισεν ὁ θεός, τὴν δυνατότητα νά κατακτήσῃ τὸν κόσμον. Βεβαίως, ἡ κατάκτησις αὐτὴ συνωδεύθη καί ἡμαυρώθη ἀπὸ τὴν πτώσιν τοῦ ἀνθρώπου, τὴν ἁμαρτίαν. Ἐν τούτοις, μαζί μέ τὴν πτώσιν, ἀναβλύζει εἰς τὸ ἐσωτερικόν τοῦ ἀνθρώπου καί ἡ ἐμπειρία, ἡ δυνατότης, τῆς χάριτος καί τῆς συγγνώμης. Ὡστε μίαν τελείως ἀρνητικὴν ἀποτίμησιν τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης δέν εἶναι ὀρθὴ ἀπὸ χριστιανικῆς ἀπόψεως.

Τό πρόβλημα τίθεται, μάλλον, κατ' ἄλλον τρόπον: μέχρι σήμερον ὁ Χριστιανισμός "εἰσήχθη" εἰς τὰς καλουμένας "χώρας τοῦ τρίτου κόσμου" μαζί μέ ὅλα τὰ ἀγαθὰ, ἀλλά καί τὰ σκιερὰ σημεῖα, τοῦ Δυτικοῦ πολιτισμοῦ. Φυσικόν ἦτο νά συνδεθῆ, εἰς τήν συνείδησιν τῶν ὑπό δυτικήν ἐπιρροήν ἢ ἀποικιακήν ἐκμετάλλευσιν λαῶν, μέ τούς κυριάρχους ἢ ἐκμεταλλευτάς του. Ἀντιθέτως, ὁ Ἰσλαμισμός ἐμφανίζεται σήμερον ὡς μία θρησκεία μή μολυνθεῖσα ἀπό μίαν τοιαύτην συνύφανσιν μέ τήν δυτικήν κατακτητικήν βούλησιν. Βεβαίως, μία τοιαύτη, καθαρῶς κοινωνιολογική, ἀποτίμησις τοῦ Χριστιανισμοῦ θά ἦτο ἐσφαλμένη καί ἀδικος. Διότι, εἰς τήν οὐσίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ εὐρίσκεται ὁ ἀγών διά τήν ἐπικράτησιν τοῦ δικαίου, διά τήν ἤτταν τῶν δυνάμεων τοῦ κακοῦ, τῆς ἀδικίας, τοῦ θανάτου. Ἀπό αὐτήν τήν διαπίστωσιν ἀπορρέει, ἐπομένως, καί ἡ ἀποστολή καί ἡ ἐπικαιρότης του: ὀφείλει νά ἀποδείξῃ εἰς τὰς μεγάλας κοινωνικάς καί ἐθνικάς μάζας, αἱ ὁποῖαι σήμερον ἀναζητοῦν τό δικαίον των, ὅτι συμπαρίσταται εἰς τόν ἀγῶνα των, ὅτι ἀπό τό κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ - τό ὁποῖον εἶναι ἀγάπη - ἀντλεῖ τήν δύναμιν νά ἀνανεῶνῃ τόν ἀγῶνα του δι' ἓνα κόσμον καλλίτερον καί δικαιοτέρον. Ὅπουδῆποτε, ἐπομένως, καί ἂν εὐρίσκεται ἡ χριστιανική Ἐκκλησία, εἰς οἰοδῆποτε κοινωνικόν, πολιτικόν ἢ ἐθνικόν πλαίσιον, ὁ στόχος καί ἡ ἀποστολή της μένουσιν τὰ αὐτά καί μόνον αἱ ἐπί μέρους συνθηκαί ἐφαρμογῆς των θά διαφέρουσιν.

Ὁ τρίτος ὁμιλητής, ὁ γνωστός γάλλος ὀρθόδοξος συγγραφεύς κ. Ὀλιβιέ Κλεμάν, ἀπεκάλυψε καί αὐτός, μέ τήν σειράν του, μίαν τρίτην, διάφορον ἀπό ἐκείνην τῶν δύο προηγουμένων ὁμιλητῶν, διάστασιν τῆς συγχρόνου ὀρθοδόξου προβληματικῆς ἐν σχέσει πρός τὰς μεταβολάς τοῦ σημερινοῦ κόσμου; ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, εἰδικώτερον, ἔχει νά φέρῃ εἰς τόν κόσμον αὐτόν τό εἰς αὐτήν ἰδιότυπον θρησκευτικόν βίωμα, τήν ἐμπειρίαν τῆς λειτουργικῆς κοινωνίας, τῆς ἀναπτύξεως καί ἀνθήσεως τῆς προσωπικότητος ἐκάστου χριστιανοῦ εἰς τό πλαίσιον τῆς κοινῆς ἀγάπης, ἡ ὁποία ἐνώνει ὡς μυστικόν σῶμα Χριστοῦ ὅλους τούς χριστιανούς. Αὐτή ἡ ἐνθουσιαστική, καθαρῶς πνευματική διάστασις, τήν ὁποίαν εἰσάγει ἡ Ὀρθοδοξία εἰς τόν κόσμον, καθιστᾷ τόν Χριστιανόν ἱκανόν, ἤδη εἰς τὰ πλαίσια τοῦ κόσμου τούτου, ἤδη ἐν μέσῳ τῶν ἀτελειῶν καί ἀγῶνων του, νά βιώσῃ "κατά πρόληψιν" τήν μέλλουσαν ἀνακαίνισίν του ἐν Χριστῷ, τήν "καινήν κτίσιν". Ἀρκεῖ ἡ Ὀρθοδοξία νά μή περιορισθῆ εἰς διαφύλαξιν τοῦ κεκτημένου, ἀλλά, πιστή εἰς τήν οὐσίαν της, νά ἀφήσῃ ἀνοικτάς τὰς πηγάς τοῦ πνεύματος τῆς Πεντηκοστῆς, τό ὁποῖον ἀποτελεῖ τήν μυστικήν δύναμιν της.

Ὁ κ. Κλεμάν, τελειῶνων, ἐχαρακτήρισε τήν παρούσαν συγκέντρωσιν ὀρθοδόξων νέων εἰς τήν Δ. Εὐρώπην ὡς ἤδη μίαν ἐνδειξιν τῆς ἐνεργείας τοῦ πνεύματος, τό ὁποῖον δημιουργεῖ, ἀπό μίαν "διασποράν" ἐθνῶν καί γλωσσῶν, μίαν νέαν χριστιανικήν κοινωνίαν. Ὁ χαρακτηρισμός αὐτός συμπίπτει πρός τό κύριον σημεῖον τῆς ἐναρκτηρίου προσφωνήσεως τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Χαλκηδόνας, κατά τό ὁποῖον ἡ Ὀρθοδοξία κάμνει σήμερον τήν ἐμφάνισίν της εἰς τήν Εὐρώπην, ὅχι ἐν ἀνταγωνισμῷ πρός τὰς ἄλλας χριστιανικάς Ἐκκλησίας, ἀλλά ἐν πνεύματι διαλόγου μετ' αὐτῶν,

διαλόγου μέ τας πολιτιστικάς άξίας τής Δύσεως, μέ στόχον τήν νέαν χριστιανικήν μαρτυρίαν πού ο σύγχρονος κόσμος άναζητεϊ.

ΠΑΡΟΡΑΜΑ : σελ. 7 Χουσιτισμός άντί Ούνιτισμός

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βραχυγραφίαι

Θησ = Θησαυρίσματα, Βενετία

RCL = Religion in Communist Lands, Keston

SOCN = Scritti in onore di Carlo Diano, Bologna: Pátron, 1975

- 351.- AJAMIAN (Shahe, Archevêque): Confesser le Christ par la vie liturgique aujourd'hui. "Contacts" 93(1976)13-19.
- 352.- ALEXANDER (Stella): Church-State Relations in Yugoslavia since 1967. RCL 4, 1(1976)18-27.
- 353.- ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ (ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ, Μητροπολίτου Αίνου): Ἡ ἐκλογή τοῦ Οἰκου-
μενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τοῦ 325-1936. (Θέσις
θεολογική, 1936.) (1976, παρά τῷ συγγρ.) 90 σσ.
- 354.- ARETHAE ARCHIEPISCOPI CAESARENSIS : Scripta minora. Rec. L.G.
WESTERINK. (Bibliotheca Script. Graec. et Rom. Teubneriana.) Vol.II
accedunt NICETAE PAPHLAGONIS Epistulae. Leipzig: Teubner, 1972,
XX + 288 S.
- 355.- BEHR-SIGEL (E.): Des voix sous les décombres. "Contacts" 93(1976)
60-69.
- 356.- ΔΡΟΥΑΙΑ (Ἰω.Δ.): Ἰδέαι καί ἐνέργειαι κοινωνικοχριστιανικά τῶν
Τριῶν Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων. Ἀθήναι 1976, 24 σσ.
- 357.- FOUYAS (Methodios, Archbishop of Aksum): The Person of Jesus Christ
in the Decisions of the Ecumenical Councils. Addis Ababa (Ethiopia):
Central Printing Press, 1976, 301 pp.
- 358.- GENTILINI (Anna): Una consolatoria inedita del Bessarione SOCN
p. 149-164.
- 359.- GERO (S.): Jonah and the Patriarch. "Vigiliae Christianae" 29(1974)
141-146.
- 360.- (GIANNAKES) ΓΙΑΝΑΚΗ (Γ.Ν.): Μαξίμου Πλανούδη μετάφραση τοῦ Περί τῶν
δώδεκα βαθμῶν τῆς Παρακρήσεως τοῦ ψευδο-Αύγουστίνου. "Δωδώνη"
3(1974)219-256.
- 361.- GIUNTA (F.): Bizantini e bizantinismo nella Sicilia normanna. Nuova
edizione (Storia, 3). Palermo: Palumbo Editore (1974), 170 p.
- 362.- GRANSTREM (Eugénie) - MEDVEDEV (I.): Photographies de documents
Athonites (Collection P.I. Sevast'janov). Rev.Et.Byz. 33(1975)277-293.
- 363.- ΚΑΚΟΥΛΙΑΔΗ (Χρυσοστόμου Ν., Ἀρχιμ.): Ἐπιλογή - 50 ἐπίκαιρα θέματα.
Βέροια 1976, 112 σσ.

- 364.- KHODRE (Georges, Métropolitte): La spiritualité liturgique. "Contacts" 93(1976)4-12.
- 365.- KRESTEN (O.): Eine neue Handschrift der neunten Actio des Konzils von Chalkedon. (=Vat. gr. 1858, fol. 60r - 62v.) Annuario Hist. Concil. 6(1974)54-77, Facs.
- 366.- L'ANNE (Emmanuel, OSB): United Churches or Sister Churches: A choice to be faced. "One in Christ" XII, 2(1976)106-123.
- 367.- ΛΙΑΤΑ (Εύτυχίας): Ὁ Γεράσιμος Θηβῶν (1722-1734) καί ἔπειτα Π. Πατρῶν (1734-1759) καί ἡ ἀνακαίνιση τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ τῆς Θήβας (πιν. ΣΤ'). Θησ 12(1975)155-170.
- 368.- ΜΑΝΑΦΗ (Κ.Α.): Θεοδώρου τοῦ Προδρόμου λόγος εἰς τόν πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννην Θ' τόν Ἀγαπητόν. ΕΕΒΣ 41(1974)223-242.
- 369.- ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ (Μ.Ι.): Μελετίου Πηγᾶ ἀνέκδοτον γράμμα πρὸς τόν Δόγην Pasquale Cicogna καί τήν Γερουσίαν τῆς Βενετίας (26 Σεπτ. 1590) (πίν. Α'-Β'). Θησ 12(1975)7-13.
- 370.- ΜΙΟΝΙ (Ε.): L'Antologia greca de Massimo Planude a Marco Musuro. SOCD, p.263-309.
- 371.- ΝΟΓΑΡΑ (Α.): Note sulla composizione e la struttura della „Biblioteca" di Fozio, patriarca di Costantinopoli (I). "Aevum" 49(1975) 213-242.
- 372.- ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ (Elias): Bibel und Bibelwissenschaft in der orthodoxen Kirche. (Stuttgarter Bibelstudien, 81.) Stuttgart: Verlag Katholisches Bibelwerk, 1976, ca. 725 S.
- 373.- ΟΣΩΑΛΤ (Julia): Kirchliche Gemeinde und Bauernbefreiung. (Soziales Reformdenken in der orthodoxen Gemeindegeistlichkeit Russlands in der Ära Alexanders II.) (Kirche im Osten, Monographienreihe, 12.) Göttingen/Zürich: Vandenhoeck & Ruprecht, 1975, 137 S.
- 374.- ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ (Κρίστας): Πατριαρχικά γράμματα καί ἄλλα ἔγγραφα (1571-1576) γιά τόν Ἱέρωνα-Ἰωάννη Μπουναρέ (πίν. ΙΔ'-ΙΣΤ'). Θησ 12(1975)309-355.
- 375.- ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ (Νικ.Ι.): Κώδιξ Μητροπόλεως Σισανίου καί Σιατίστης ιζ'-ιθ' αἰ. Θεσσαλονίκη 1974, 208 σσ.
- 376.- POLJAKOVSKAJA (Μ.Α.): Eschatologičeskija predstavlenija Alekseja Makremvolita. (Αἱ ἐσχατολογικαί ἀντιλήψεις Ἀλεξίου Μακρεμβολίτου.) "Antičnaja drevnost i srednie veka" 11 (Sverdlovsk 1975) 87-98 (ρωσιστί).
- 377.- RAVEGNANI (G.): Motivi propagandistici iconoduli nel regno di Leone III e Costantino V in due cronache Marciane inedite. Studi Venez. 15(1973) (1975)3-20.
- 378.- READ (Christopher): Early Twentieth Century Russia: Church and State. RCL 4, 1(1976)35-38.

- 379.- RÖLL (W.): Ein zweiter Brief Isidors von Kiew über die Eroberung Konstantinopels. BZ 69(1976)13-16.
- 380.- ΣΑΛΑΧΑ (Δημ.): Ἀπό τῆς ἀρσεως τῶν ἀναθεμάτων εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τελείας κοινωρίας Καθολικῆς καὶ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἀθῆναι 1976, 31 σσ.
- 381.- SAPIETS (Marite): Monasticism in the Soviet Union. RCL 4, 1(1976) 28-34.
- 382.- SCHENKER (Adrian): Hexaplarische Psalmenbruchstücke (der Handschriften Vat. graec. 752 u. Canon. graec. 62). (Orbis biblicus et orient., 8.) Göttingen/Zürich: Vandenhoeck/Universitätsverlag, 1975, XXVII + 446 S.
- 383.- SPECK (P.) Petros Sikeliotes, seine Historia und der Erzbischof von Bulgarien. "Ἑλληνικά" 27(1974)381-387.
- 384.- ΣΤΑΥΡΙΑΔΟΥ (Βασ.Θ.): Ἡ Ε' Γενικὴ Συνέλευσις τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν. Θεσσαλονίκη 1975, ἀνάτ. ἐκ "Γρηγόριος ὁ Παλαμῆς" 58(1975)82-91.
- 385.- ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ : Νέαι τάσεις τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς σχέσεις μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Θεσσαλονίκη 1974 (1976), ἀνάτ. ἐκ τῆς Ἐπιστ. Ἐπετ. Θεολ. Σχ., τόμ. 19, εἰδικόν τεύχος, σελ.318-341.
- 386.- ŠEVČENKO (I.): Theodore Metochites, the Chora, and the intellectual trends of his time. "The Kariye Djami" (ed. P.A. UNDERWOOD, Princeton Univ. Press) 4(1975)19-91. (Cf. "Art et Société à Byzance sous les Paléologues", Venise, 1971.)
- 387.- THEODOROS VON ASINE : Sammlung der Testimonien und Kommentar von W. DEUSE. (Palingenesia, 6.) Wiesbaden: Steiner, 1973, XI + 185 S.
- 388.- ZACARIA SCOLASTICO : Ammonio. Introduzione, testo critico, traduzione, commentario a cura di Maria MINNITI COLONNA. Napoli (Via A. di Massimo, 84), 1973, 247 p.
- 389.- The Calling of a Russian Monk. RCL 4, 1(1976)45-48.
- 390.- Eine Taufe, eine Eucharistie, ein Amt. Hrsg. von G. MÜLLER-FAHRENHOLZ. Einleitung von L. VISCHER. Frankfurt a. M.: Verlag Otto Lembeck, 1976², 51 S. (= Sonderdr. a. Beih. z. Ökumen. Rundschau, 27.)
- 391.- Illuminated Greek Manuscripts from American Collections. An Exhibition in Honor of Kurt Weizmann. Princeton Univ. Press (1973), 231 pp., 120 illus.
- 392.- Textes philocaliques (traductions Jacques TOURAILLE). "Contacts" 93(1976)46-59.